

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 15591373-030.01-E.8877213
Konu : Türkiye - Norveç Sosyal Güvenlik
Sözleşmesi

27/07/2020

GENELGE
2020/29

Türkiye Cumhuriyeti ile Norveç Krallığı arasında 20 Temmuz 1978 tarihinde Norveç'in başkenti Oslo'da imzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi 1 Haziran 1981 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Sözleşmenin uygulanmasına ilişkin Türkiye ile Norveç Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Uygulanmasına İlişkin İdari Anlaşma ise, söz konusu İdari Anlaşmanın 15 inci maddesi gereğince Sözleşme ile aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.

BİRİNCİ KISIM
GENEL AÇIKLAMALAR

Sosyal Güvenlik Sözleşmesi; Genel Hükümler, Özel Hükümler, Çeşitli Hükümler ile Geçici ve Son Hükümler olmak üzere 3 (üç) bölümden oluşmaktadır:

Birinci bölümde, Sözleşmedeki terimlerin açıklamaları, Sözleşmenin mevzuatsal ve kişisel kapsamı, akit taraf vatandaşlarının eşit haklara sahip olduğu, sosyal güvenlik alanındaki hakların diğer akit tarafta da kullanılabileceği ve bu durumun istisnaları,

İkinci bölümde, hastalık ve analık yardımları, aile tahsislerine hak kazanma, işsizlik yardımına hak kazanma, ölüm yardımı, iş kazası ve meslek hastalıkları hakkındaki düzenlemeler ve malullük, yaşlılık ve ölüm sigortasından sağlanan yardımlar,

Üçüncü bölümde ise, Sözleşmenin uygulanmasına ilişkin çeşitli hükümler, Sözleşmenin yürürlüğe girmesi ve yürürlükte kalma süresi ile Sözleşme öncesi ve sonrası haklara ilişkin hükümler

yer almaktadır.

1. Kavramlar

Bu Genelgede geçen:

1. Akit Taraflar: Türkiye Cumhuriyeti ve Norveç Krallığı,
2. Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumunu,
3. Mevzuat: Bu Sözleşmenin 2 nci maddesinde belirtilen sosyal güvenlik rejimleri ve kollarına ilişkin kanunlar, tüzükler ve diğer hukuki mevzuatı,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

4. Kanun: 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu,
 5. Yetkili Kurum: Sözleşme kapsamında yer alan mevzuatın uygulanmasından sorumlu kurumları,
 6. Sigortalı: Sözleşmenin 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatların uygulandığı ve uygulanmış olduğu kimseleri,
 7. Sigortalılık Süresi: Sözleşmenin 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatlara göre prim veya kesenek ödenmiş, ödenmiş sayılan ya da bu mevzuatlara göre tanınan süreleri,
 8. Aylık ve Yardım: Sözleşmenin 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatlarda öngörülen herhangi bir aylık ve yardımı,
 9. Hak Sahibi: Yardımlar hangi mevzuata göre yapılıyorsa, o mevzuata göre hak sahibi olarak tanımlanan veya öyle kabul edilen kimseleri,
 10. İkamet:Hukuki kurallara uygun ve kayıtlı olarak kişinin ikamet ettiği yeri,
 11. Bulunma: Akit taraflardan birinin ülkesinde daimi ikametgahı olan kimsenin diğer akit tarafın ülkesinde geçici olarak bulunmasını,
- ifade eder.

2. Sözleşmenin Uygulama Alanı

Sözleşmenin kişisel kapsamında Türkiye bakımından, Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendi kapsamındaki sigortalılar yer almakta olup bu kişiler için akit ülke vatandaşı olma koşulu aranmaktadır.

Uygulanacak mevzuat Sözleşmenin 2 nci maddesinde belirlenmiş olup Türkiye bakımından Kanununun 4/1-(a) bendi kapsamındaki sigortalılar için malullük, yaşlılık, ölüm, iş kazası ve meslek hastalıkları, hastalık ve analık, 4/1-(b) bendi kapsamındaki sigortalılar için malullük, yaşlılık, ölüm, iş kazası, meslek hastalıkları ve analık, 4/1-(c) bendi kapsamındaki sigortalılar için ise malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarını kapsamaktadır.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen emekli sandıkları Sözleşme kapsamında olup Kanununun 4/1-(a) bendi kapsamında olanlar için uygulanan Sözleşme hükümleri bunlar hakkında da uygulanacaktır. Bu kapsamda çalışanlar ve aylık sahipleri hakkında Norveç yetkili kurumları ile yapılacak yazışmalara Kurum aracılık yapacaktır. Ancak taleplerin düzenlenerek Kuruma intikal ettirilmesi ile ilgili işlemler, ilgili sandık tarafından gerçekleştirilecektir.

İKİNCİ KISIM SÖZLEŞMENİN UYGULANMASI VE YAZIŞMALAR

İki ülke arasındaki bildirimlerin yapılması için kullanılacak formüllerlerin ihdası için bir mutabakat bulunmadığından, bildirimler resmi yazışma yoluyla yapılacaktır.

Sözleşmenin 17 nci maddesi uyarınca yetkili kurumlar ve kişiler arasındaki yazışmalar İngilizce olarak yapılacaktır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

UYGULANACAK MEVZUATIN BELİRLENMESİ

İkili sözleşmelerin temel ilkelerinden birisi de çalışılan ülke mevzuatına tabi olunmasıdır. Sözleşmenin 4 ila 6 ncı maddelerinde bu kurala istisna olarak; geçici görevle diğer akit tarafa gönderilenlerin, demiryolu ve kara ulaşım müesseselerinde gezici personel olarak her iki ülkede çalışan kimselerin, her iki ülkede faaliyet gösteren bir şirkete ait bir uçakta mürettebat olarak istihdam edilenlerin, akit taraflardan birinin bayrağını taşıyan bir gemide tayfa olarak çalıştırılanların, doğal kaynakların işletildiği ve araştırıldığı Norveç Kıta Sahaneliği üzerindeki tesislerde çalışanların, 5 inci maddede belirtilen diplomatik misyon ve konsolosluklarda istihdam edilen kişiler ile bu misyon ve konsolosluk memurlarının özel hizmetlerinde çalışanların hangi akit tarafın mevzuatına tabi kalacaklarına ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

1. Bir İşin İcrası İçin Diğer Akit Tarafa Gönderilen Sigortalının Tabi Olacağı Mevzuat

Bir işin icrası için Türkiye'den Norveç'e veya Norveç'ten Türkiye'ye gönderilen sigortalılar hakkında uygulanacak mevzuata ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

1.1. Bir İşin İcrası İçin Türkiye'den Norveç'e Gönderilenler

1.1.1. İlk 12 Aylık Süre İçin

İlgili hükümler	Sözleşmenin 4 (a) maddesi, İdari Anlaşmanın 3/1-2-3 maddeleri
-----------------	---

Sözleşmenin 4 (a) maddesinin birinci cümlesi gereği, Kanununun 4/1-(a) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışanlardan, işvereni tarafından bir işin icrası için Norveç'e gönderilenler, 12 ayı aşmamak üzere Türk mevzuatına tabi kalmaya devam edecektir.

Geçici görevlendirme talebi yapılırken çalışan veya işveren tarafından doldurulacak olan ve Ek-1'de yer alan "Yurt Dışı Geçici Görev Talep Dilekçesi" ve ekinde görev yazısı, Norveç'teki işveren ile yapılmış olan iş sözleşmesi, Norveç'te çalışacağı işyeri adı ve işyeri adres bilgilerinin Kuruma ibraz edilmesi gerekmektedir.

Ek-1'deki "Yurt Dışı Geçici Görev Talep Dilekçesi" ile başvuru üzerine işyeri dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğü / sosyal güvenlik merkezlerinin (SGİM/SGM) yurtdışı işlemleri servisi tarafından ilk geçici görevlendirme için Ek-2'deki "12 Aylık Muvafakat Yazısı" düzenlenecektir. Sigortalının geçici görevlendirildiği süre 12 ayı geçmeyecektir.

Üç nüsha olarak düzenlenecek olan muvafakat yazısının, iki nüshası sigortalı veya işverene verilecektir. Söz konusu sigortalı veya işveren Norveç'teki işverene muvafakat yazısının bir örneğini Norveç yetkili sigorta kurumuna verilmek üzere ibraz edecektir. Muvafakat yazısının bir nüshası da SGİM/SGM'deki işyeri dosyasında muhafaza edilecektir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

1.1.2. İlk 12 Aylık Sürenin Dolmasından Sonra

İlgili hükümler	Sözleşmenin 4 (a) maddesi, İdari Anlaşmanın 3/4 maddesi
-----------------	---

Norveç'e bir işin icrası için gönderilen Kanunun 4/1-(a) kapsamındaki sigortalının Norveç'teki çalışma süresinin 12 ayı aşması ve işverenin talep etmesi halinde, Norveç yetkili kurumundan önceden onay alınması kaydıyla geçici görevlendirme süresi herhangi süre sınırı olmaksızın mutabık kalınan süre kadar uzatılabilecektir.

Norveç'e gönderilen çalışanın Türk mevzuatına tabi kalmaya devam etmesi için gerekli muvafakat talebinin ilk on iki aylık sürenin bitiminden önce yapılması gerekmektedir.

İşverenler tarafından, SGİM/SGM'lerin yurtdışı işlemleri servisine gönderilen geçici görev süresinin uzatılmasına dair talepler Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü (EHGM) Yurtdışı Sözleşmeler ve Emeklilik Daire Başkanlığı (YSEDB) tarafından değerlendirilecek olup talebin kabul edilmesi halinde Norveç yetkili kurumu ile geçici görev süresinin uzatılmasına ilişkin yazışmalar YSEDB'ce gerçekleştirilecektir.

YSEDB tarafından Norveç yetkili sigorta kurumuna gönderilen talep yazısına gönderildiği tarihten itibaren sekiz hafta içerisinde muvafakat edilmediğine dair bildirim alınmadığı takdirde, bu muvafakat, Norveç tarafından verilmiş olarak kabul edilecektir.

Alınan onay yazısı geciktirilmeden ilgili SGİM/SGM'ye gönderilecektir. Onay yazısının bir nüshası SGİM/SGM'de muhafaza edilecek olup, alınan muvafakata ilişkin sigortalı veya işverenine bilgi verilecektir.

1.2. Bir İşin İcrası İçin Norveç'ten Türkiye'ye Gönderilenler

1.2.1. İlk 12 Aylık Süre İçin

İlgili hükümler	Sözleşmenin 4 (a) maddesi, İdari Anlaşmanın 3/1-2-3 maddeleri
-----------------	---

Sözleşmenin 4 (a) maddesinin birinci cümlesi gereği, Norveç'ten geçici görevle Türkiye'ye 12 ayı aşmamak kaydıyla gönderilenler Norveç mevzuatına tabi kalmaya devam edecektir.

Norveç mevzuatına tabi olanlardan işvereni tarafından Türkiye'ye geçici görevle gönderilenler çalışmaya başladıkları tarihten itibaren Norveç mevzuatına tabi kalmaya devam edecektir.

Bu şekilde ülkemize gönderilenlerin Norveç mevzuatına tabi kalmaya devam edebilmesi için, toplamda 12 ayı aşmayacak geçici görev süresi için Norveç yetkili kurumu tarafından düzenlenmiş olan resmi yazının bir örneğinin Kuruma ibraz edilmesi gerekmektedir. Norveç yetkili kurumu tarafından mevzuata tabi kalma hakkındaki resmi yazının YSEDB'ye gelmesi durumunda söz konusu yazı ilgili SGİM/SGM'ye gönderilecektir.

Çalışan ya da işveren tarafından Kuruma ibraz edilen resmi yazı üzerinde herhangi bir onay işlemi yapılmayacaktır. Resmi yazının ilgili SGİM/SGM'ye intikal etmesi durumunda, yazının bir örneğinin yurtdışı işlemleri servisi tarafından görevli olarak geldiği işyeri dosyasının bulunduğu servise iletilerek, çalışanın ayrıca Kurum tarafından yersiz tescilinin yapılması önlenecektir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

1.2.2. İlk 12 Aylık Sürenin Dolmasından Sonra

İlgili hükümler	Sözleşmenin 4 (a) maddesi, İdari Anlaşmanın 3/4 maddesi
-----------------	---

Türkiye'ye bir işin icrası için gönderilen sigortalının Türkiye'deki çalışma süresinin 12 ayı aşması ve işverenin talep etmesi halinde, Kurumdan önceden onay alınması kaydıyla geçici görevlendirme süresi herhangi bir süre sınırı olmaksızın mutabık kalınan süre kadar uzatılabilecektir.

Görev süresi bitmeden önce, Norveç yetkili kurumunca Kurumun onayının alınması için geçici görev süresinin uzatılması talebine ilişkin resmi yazı YSEDB'ye gönderilecektir.

YSEDB tarafından görev süresinin uzatılmasına ilişkin Kurum kararı onay verilmesi yönünde ise Norveç'ten alınan uzatma talebinin bir örneği görevlinin işyeri dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye gönderilecektir. Onayın bir nüshası yurtdışı işlemleri servisi tarafından görevli olarak geldiği işyeri dosyasının bulunduğu servise iletilerek, çalışanın ayrıca Kurum tarafından yersiz tescilinin yapılması önlenecektir.

Norveç yetkili sigorta kurumu tarafından Kuruma gönderilen talep yazısına gönderildiği tarihten itibaren sekiz hafta içerisinde muvafakat edilmediğine dair bildirim gönderilmediği takdirde, Kurum tarafından muvafakat verilmiş olarak kabul edildiğinden, Norveç yetkili kurumundan geçici görev süresinin uzatılmasına dair taleplerin SGİM/SGM'ye gelmesi durumunda bu talepler onay alınmak üzere geciktirilmeden YSEDB'ye intikal ettirilecektir.

2. Diplomatik Misyonlar ve Konsolosluk Görevlileri

Sözleşmenin 5 inci maddesi uyarınca Sözleşme hükümleri her iki akit tarafın diplomatik hizmet mensuplarına uygulanmayacaktır Söz konusu kişilerle ilgili bu hüküm saklı kalmak kaydıyla Sözleşmenin 3 üncü maddesi hükümleri, Sözleşmenin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen diplomatik misyonlarla konsolosluklarda istihdam edilen kimseler ile bu misyonlarla konsoloslukların memurlarının özel hizmetlerinde çalıştırılan kişileri kapsayacak olup bu kişiler çalıştıkları akit taraf mevzuatına tabi kalacaklardır.

Bu bağlamda, Türkiye'de bulunan Norveç diplomatik misyon veya konsolosluk üyesi olarak temsilciliklerde çalıştırılmak üzere görevlendirilenler Norveç mevzuatına; Norveç'te bulunan Türk diplomatik misyon veya konsolosluk üyesi olarak temsilciliklerde çalıştırılmak üzere görevlendirilenler ise Türk mevzuatına tabi olacaklardır.

2.1. Diplomatik Misyon ve Konsolosluklarda İstihdam Edilen Personelden Tercih Hakkını Kullananların Tabi Olacağı Mevzuat

Akit taraflardan birinin diplomatik misyonlarında veya konsolosluklarında mahallinden istihdam edilen ve vatandaşı olduğu karşı akit ülke mevzuatını tercih edeceklerine uygulanacak mevzuata ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

2.1.1. Norveç'teki Türk Diplomatik Misyon ve Konsolosluklarda İstihdam Edilenler

İlgili hükümler	Sözleşmenin 5 inci maddesi, İdari Anlaşmanın 4 üncü maddesi
-----------------	---

Sözleşmenin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre, Norveç'te bulunan Türk diplomatik misyonlarla konsolosluklarda istihdam edilen kimseler ve bu misyon ve konsolosluk memurlarının özel hizmetlerinde çalışmak üzere, Norveç'ten işe alınan kişiler Norveç mevzuatına tabi olacaklardır. Bu kişiler, İdari Anlaşmanın 4 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca Türk Diplomatik Temsilciliği veya Konsolosluğunca Norveç yetkili kurumuna bildirilecektir.

Ancak, söz konusu çalışanlar Türk uyruklu ise bir defaya mahsus olmak üzere temsilcilikte istihdam edildikleri tarihten itibaren 6 ay içerisinde Kurum mevzuatına tabi kalmayı tercih etme hakkına sahiptirler.

Sözleşmenin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, tercih hakkı işe giriş tarihini izleyen altı ay içerisinde yalnızca bir kez kullanılabilir. Tercih hakkı, işe giriş tarihinden itibaren geçerli olacaktır. Norveç'teki Türk Diplomatik Temsilciliği veya Konsolosluğu, İdari Anlaşmanın 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Türk mevzuatına tabi olmayı tercih etmiş olanları Dışişleri Bakanlığı vasıtasıyla YSEDB'na bildirecektir. YSEDB ise, tercih hakkını kullananları hem Norveç yetkili kurumuna hem de tercih hakkını kullanan ilgilinin Kurum mevzuatına göre sigortalı tescil işlemlerinin yapılması için işyeri dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye bildirecektir.

2.1.2. Türkiye'deki Norveç Diplomatik Misyon ve Konsolosluklarda İstihdam Edilenler

İlgili hükümler	Sözleşmenin 5 inci maddesi, İdari Anlaşmanın 4 üncü maddesi
-----------------	---

Sözleşmenin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre, Türkiye'de bulunan Norveç diplomatik misyonlarla konsolosluklarda istihdam edilen kimseler ve konsolosluk memurlarının özel hizmetlerinde çalışmak üzere, Türkiye'den işe alınanlar Kurum mevzuatına tabi kalacaktır. Ancak, bunlardan Norveç vatandaşı olanlar temsilcilikte istihdam edildikleri tarihten itibaren 6 ay içerisinde bir defaya mahsus olmak üzere Norveç mevzuatına tabi kalmayı tercih etme hakkına sahiptirler.

İlgilinin tercih hakkını ve Norveç mevzuatına tabi çalışacağını belirtir yazının Norveç yetkili kurumundan Kuruma intikali durumunda, bir nüshası görevlinin işyeri dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye gönderilerek talep tarihinden itibaren ilgilinin Türk mevzuatına tabi olmaması yönünde gerekli işlemler yapılacaktır.

3. Uluslararası Taşımacılık İşletmeleri Personeli

Demiryolu ve karayolu müesseselerinde gezici personel olarak her iki ülkede çalışan kimseler hakkında, müessesenin iş merkezinin bulunduğu ülke mevzuatı uygulanacaktır. Ancak söz konusu kişi diğer akit taraf ülkesinde ikamet etmekte ise, bu işçiye ikamet ettiği ülkenin mevzuatı uygulanacaktır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Bir kişinin, her iki ülkede faaliyet gösteren bir şirkete ait bir uçakta mürettebat olarak istihdam edilmesi halinde, diğer ülke vatandaşı olmaması ve diğer ülkede ikamet etmemesi kaydıyla, bu kişi hakkında şirketin iş merkezinin bulunduğu ülke mevzuatı uygulanacaktır. Bu şartları taşıyan bir şirket tarafından uçak mürettebatından olmayan personel çalıştırılması halinde ise, söz konusu kişinin geçici olarak istihdam edilmek üzere diğer akit ülkeye gönderildiği durumlarda, şirket merkezinin bulunduğu ülke mevzuatı uygulanacaktır.

İşyeri merkezi akit taraflardan birinde bulunan uluslararası taşımacılık işletmelerinde gezici olarak çalışan personelinin tabi olacağı mevzuata ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

3.1. Merkezi Türkiye’de Bulunan Uluslararası Taşımacılık İşletmelerinde Çalışanlar

İlgili hükümler	Sözleşmenin 4 (b) ve (c) maddeleri
-----------------	------------------------------------

İşyeri merkezi Türkiye’de bulunan bir işyerinin Türkiye’de ikamet eden sigortalısı olarak karayolu veya demiryolu ile yolcu veya mal taşımacılığı yapan personelin Norveç’e gitmesi durumunda, kişi hakkında Kurum mevzuatının uygulanmasına devam edilecektir. Ancak söz konusu sigortalı Norveç’te ikamet etmekte ise, bu sigortalı hakkında Norveç mevzuatı uygulanacaktır.

İşyeri merkezi Türkiye’de bulunan bir işyerinin sigortalısı olarak karayolu veya demiryolu ile yolcu veya mal taşımacılığı yapan personelin Norveç’e gitmesi durumunda, Kurum mevzuatına tabi kalabilmesi için işverenin veya çalışanın Ek-1’deki "Yurt Dışı Geçici Görev Talep Dilekçesi" ile başvurusu üzerine SGİM/SGM’lerin yurtdışı işlemleri servisi tarafından geçici görevlendirme için Ek-3’te yer alan "Merkezi Türkiye’de Bulunan Uluslararası Taşımacılık İşletmelerinde Çalışanlar İçin Muvafakat Yazısı" düzenlenecektir.

Uçak mürettebatı olarak çalışan ve Türkiye’de ikamet eden Türk vatandaşı Kurum mevzuatına tabi kalacaktır. Ancak, hava yolu şirketi tarafından Norveç’te yer hizmetlerinde görevlendirilenler hakkında bu Genelgenin "1.1. Bir İşin İcrası İçin Türkiye’den Norveç’e Gönderilen Sigortalı" başlıklı bölümünde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

3.2. Merkezi Norveç’te Bulunan Uluslararası Taşımacılık İşletmelerinde Çalışanlar

İlgili hükümler	Sözleşmenin 4 üncü maddesinin (b) ve (c) bendleri
-----------------	---

İşyeri merkezi Norveç’te bulunan bir işyerinin sigortalısı olarak karayolu veya demiryolu ile yolcu veya mal taşımacılığı yapan personelin Türkiye’ye gelmesi durumunda, kişi hakkında Norveç sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasına devam edilecektir. Bu durumda sigortalının Norveç’te sosyal güvenliğinin sağlandığına dair Norveç yetkili kurumundan alınan resmi yazıyı Kuruma ibraz etmesi gerekmektedir. Ancak söz konusu sigortalının Türkiye’de ikamet etmesi halinde bunlar hakkında Kurum mevzuatı uygulanacaktır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Kuruma intikal eden söz konusu resmi yazı üzerinde herhangi bir onay işlemi yapılmayacaktır.

Uçak mürettebatı olarak çalışan ve Norveç'te ikamet eden Norveç vatandaşı Norveç mevzuatına tabi kalacaktır. Ancak, hava yolu şirketi tarafından Türkiye'de yer hizmetlerinde görevlendirilenler hakkında bu Genelgenin "1.2. Bir İşin İcrası İçin Norveç'ten Türkiye'ye Gönderilen Sigortalı" başlıklı bölümünde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

4. Gemide Çalışanlar (Gemi Adamları)

İlgili hükümler	Sözleşmenin 4 (d) maddesi
-----------------	---------------------------

Akit taraflardan birinin bayrağını taşıyan gemide çalışanlar bu geminin bayrağını taşıdığı akit tarafın mevzuatına tabi olacaktır.

Bir akit tarafın karasuları içinde ya da limanında diğer akit taraf bandıralı bir gemide yükleme, boşaltma ve tamir işlerinde istihdam edilen, ancak o geminin tayfasından olmayan ya da böyle bir işe nezaret etmekten sorumlu olan çalışan hakkında limanın bağlı olduğu akit tarafın mevzuatı uygulanacaktır.

4.1. Türk Bayrağı Taşıyan Gemide Çalışanlar

Türk bayrağı taşıyan bir gemide çalışanlar Kurum mevzuatına tabi olacaktır. Bu çalışanın gemiyle Norveç limanına ya da karasularına gitmesi durumunda, işveren veya çalışanın Ek-1'deki "Yurt Dışı Geçici Görev Talep Dilekçesi" ile başvurusu üzerine ilgili SĞİM/SGM'nin yurtdışı işlemleri servisi tarafından geçici görevlendirme talebine istinaden Ek-4'teki "Türk Bayrağı Taşıyan Gemide Çalışanlar İçin Muvafakat Yazısı"ndan üç nüsha düzenlenerek iki nüshası sigortalı veya işverene verilecek olup bir nüshası da işyeri dosyasında muhafaza edilecektir.

4.2. Norveç Bayrağını Taşıyan Gemilerde Çalışanlar

Norveç bayrağını taşıyan bir gemide çalışanlar Norveç mevzuatına tabi olacaktır. Bu çalışanın gemiyle Türk limanı ya da karasularında bulunması durumunda, Norveç'te sosyal güvenliğinin sağlandığını gösteren Norveç yetkili kurumundan alınmış olan resmi belgenin Kuruma ibraz edilmesi gerekmektedir.

Şayet bir gemi, Türkiye'de bulunduğu sırada, yükleme, boşaltma, tamir ve gemide nöbetçilik işleri için Türk vatandaşlarını çalıştırırsa, bu kişiler Kurum mevzuatına tabi olacaklardır.

İKİNCİ BÖLÜM HASTALIK VE ANALIK YARDIMLARI

İlgili hükümler	Sözleşmenin 7 nci maddesi
-----------------	---------------------------

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Sözleşmenin 7 nci maddesi uyarınca, akit taraflardan birinin vatandaşları, karşı akit ülkede ikamet ediyorlar veya istihdam ediliyorlar ise karşı akit ülkenin vatandaşları için sağlanan hastalık, analık ve lohusalık hallerinde sağlanan yardımların hepsine hak kazanacaklardır.

Yardıma hak kazanma ile ilgili aynı mevzuat, bahsi geçen kimsenin sigortalı olduğu akit ülke dışında kaldığı sürede de uygulanacaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ÖLÜM YARDIMLARI (CENAZE ÖDENEKLERİ)

İlgili hükümler	Sözleşmenin 10 uncu maddesi
-----------------	-----------------------------

Karşı akit ülkede bulunan diğer akit ülke vatandaşları bulunduğu akit ülkenin vatandaşlarının tabi olduğu mevzuat hükümleri uyarınca ölüm yardımlarına hak kazanmaktadır. Bu yardımlar ilgilinin sigortalı bulunduğu ülkeden başka bir ülkede vefat etmesi halinde de sağlanmaktadır. Ölüm yardımı ödemeleri Kurum mevzuatında öngörülen hükümler doğrultusunda yapılacaktır.

Bunun yanı sıra, ölüm yardımına her iki ülkenin mevzuatına göre de hak kazanıldığı durumda ölüm olayı hangi taraf ülkesinde meydana gelmişse sadece o ülke mevzuatına göre ödenecektir. Ancak, ölümün her iki akit taraf ülkesinde de gerçekleşmemiş olması halinde ölüm yardımı sadece sigortalının ölüm tarihinden önce son olarak sigortalı bulunduğu taraf ülke mevzuatına göre ödenecektir.

Akit ülkelerin birinde ikamet eden ve karşı akit ülkeden ölüm yardımı almak üzere talepte bulunan kişiler, taleplerini doğrudan doğruya ya da ikamet ettikleri ülkenin yetkili kurumu vasıtasıyla yapabilecektir.

Türkiye'de ikamet edenlerin Türkiye'den yapacakları ölüm yardımı talepleri ikamet ettikleri yerdeki SGİM/SGM'lerce Norveç yetkili kurumuna iletilecektir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARI

İlgili hükümler	Sözleşmenin 11 ve 12 nci maddeleri, İdari Anlaşmanın 8 inci maddesi
-----------------	---

İş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili olarak bir akit ülkesinde ödenen yardımlar, yabancı uyruklular için mevcut kısıtlayıcı hükümlere ve ikamet koşullarına bakılmaksızın diğer akit ülke vatandaşlarına da ödenecektir.

Bir işin yürütülmesi esnasında meydana gelen bir kaza için ödenecek tazminat tutarı ile çalışma gücündeki kayıp oranı kazanın gerçekleştiği akit ülke mevzuatı uyarınca tespit edilecektir. Kişinin her iki ülkede aynı hastalığın aynı risklerini doğuran bir işte istihdam edildikten sonra meslek hastalığı ortaya çıkmış ise, bu işin en son yapıldığı ülke söz konusu yardımı ifa etmekle yükümlü olacaktır. Ancak, bu meslek hastalığı sadece bir akit ülkenin mevzuatı uyarınca yardım yapılmasına hak kazandırıyor ise, diğer akit ülkedeki bir çalışmanın neden olmaması şartı ile söz konusu akit ülkenin yardım yükümlülüğü meslek hastalığının diğer akit ülkede ilerlemesi halini de kapsayacaktır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

İdari Anlaşmanın 8 inci maddesi uyarınca iş kazası ve meslek hastalığının ortaya çıkması durumunda, akit tarafların yetkili kurumları gerekli bilgi alış verişinde bulunacaklardır.

BEŞİNCİ BÖLÜM AYLIK İŞLEMLERİ

Aylıklara ilişkin olarak Kurum ile Norveç yetkili kurumları arasındaki belge alışverişi işlemleri ilgili SGİM/SGM tarafından yürütülecektir. Ancak, yetki devrine ilişkin mevzuat düzenlemesi yapıncaya kadar söz konusu işlemler EHGM tarafından yapılacaktır.

1. Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Aylığı Taleplerine İlişkin İşlemler

Sözleşmenin 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, her iki akit tarafta çalışması bulunan bir sigortalının akit taraflardan birindeki prim ödeme gün sayısı, aylığa hak kazanmaya yetiyorsa bu akit taraf sadece kendi mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerini dikkate alacaktır. Söz konusu sürelerin bu akit taraf mevzuatına göre aylığa hak kazanmaya yetmemesi durumunda ise diğer akit taraftaki sigortalılık süreleri, aynı zamana rastlamamak kaydıyla birleştirilebilecektir.

Sözleşmenin 19 uncu maddesi gereği, akit taraflardan birine yapılması gereken bir başvurunun diğer akit taraftaki yetkili kuruma yapılmış olması durumunda da başvuru ilgili akit tarafın yetkili kurumuna yapılmış sayılacaktır.

Aylıklara ilişkin Kurum ile Norveç yetkili kurumu arasında yürütülmesi gereken işlemlerin tamamı sigortalının son çalışmasının geçtiği SGİM/SGM tarafından yürütülecektir.

Ancak, Kurumdan aylık alanların Sözleşme kapsamında Norveç'ten aylık talebinde bulunmaları durumunda, aylık talebine ilişkin işlemler kişinin aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM tarafından yürütülecektir.

Sözleşme kapsamında malullük, yaşlılık veya ölüm aylıklarına hak kazanılması için; Kanunun 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) bendi ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen emekli sandıklarına tabi çalışmalar, Norveç'teki sigortalılık süreleriyle aynı zamana rastlamamak koşulu ile birleştirilecektir.

Sözleşme, sigortalıların Sözleşmenin yürürlük tarihinden önceki hizmetlerini de kapsamakta olup, herhangi bir yardıma hak kazanılmasında bu süreler de dikkate alınacaktır.

1.1. Kurum Mevzuatı Açısından Uygulama

Sözleşmenin 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, Türkiye'de ikamet eden Norveç vatandaşları maluliyet, yaşlılık ve ölüm aylıkları konusunda Türk vatandaşlarına tanınan haklardan eşit olarak yararlanmaktadır. Ancak bu haklardan yararlanabilmeleri için Türkiye'de toplamda en az 12 ay sigortalılık sürelerinin olması gerekmektedir.

Bir Norveç veya Türk vatandaşı ile hak sahiplerinin Kurum mevzuatına göre geçirdikleri sigortalılık veya prim ödeme süresi bir aylığa hak kazanma şartını yerine getirmediği takdirde, ilgili kişinin Norveç mevzuatına göre geçirdiği ikamet süreleri, Türkiye'de geçen sürelerle aynı zamana rastlamaması şartıyla birleştirilebilecektir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Söz konusu süreler birleştirilirken, Norveç'te geçirilen ikamet süresinin her yılı, Türk mevzuatına göre üç yüz altmış (360) gün prim ödeme süresine; Norveç'te geçirilen ikamet süresinin her bir ayı ise, Kurum mevzuatına göre otuz gün (30) prim ödeme süresine eşit kabul edilecektir.

Bunun yanı sıra, bir Norveç vatandaşının maluliyet, yaşlılık veya ölüm aylığına hak kazanma koşullarını yerine getirmesi halinde, aylık veya aylıklara hak kazanması için;

- Maluliyet aylığı bakımından, maluliyeti takip eden iş göremezlik halinin Norveç vatandaşının Türkiye'de ikameti sırasında meydana gelmiş olması,
- Yaşlılık aylığı bakımından, böyle bir aylığa hak kazanılmasını gerektiren şartların Norveç vatandaşının Türkiye'deki ikameti sırasında meydana gelmiş olması,
- Hak sahipleri aylıkları bakımından sigortalı Norveç vatandaşının ölümünün Türkiye'deki ikameti sırasında gerçekleşmiş olması, gerekmektedir.

Hak sahibine bağlanan aylıklar, hak sahibinin Norveç'te ikamet etmesi nedeniyle durdurulamayacak, indirilemeyecek, tadil edilemeyecek veya geri alınamayacaktır.

Norveç vatandaşının aylık almayı hak ettiği veya yaşına ulaştığı zaman Norveç'te ikamet etse dahi, kendisine yaşlılık aylığı bağlanacaktır.

1.2. Norveç Mevzuatı Açısından Uygulama

Primsiz sosyal güvenlik rejimi uygulanan ve yardımların yapılmasında ikamet koşulu öngören Norveç mevzuatına göre, Norveç'te çalışan Türk vatandaşları Norveç vatandaşları ile aynı haklara sahiptir.

Türk vatandaşları, malullük, yaşlılık ve ölüm hallerinde Norveç vatandaşlarına sağlanan hakları aynı koşullarda almaya hak kazanmaktadır. Söz konusu hükümler uyarınca bağlanmış bir aylık kişinin Türkiye'de ikamet etmesi dolayısı ile durdurulamayacak, indirilemeyecek, tadil edilemeyecek veya geri alınamayacaktır.

2. Türkiye'den Yapılan Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Aylığı Başvurularına İlişkin İşlemler

İlgili hükümler	Sözleşmenin 13, 14 ve 15 inci maddeleri, İdari Anlaşmanın 6 ve 7 nci maddeleri
-----------------	--

Yetkili kurumlar arasındaki iletişimi sağlamak amacıyla formüler ihdas edilmediğinden bildirimler yazışma yoluyla yapılacaktır.

Norveç yetkili kurumuna sigortalı ve aylık sahibi hakkındaki bilgi ve belgeler üst yazı ekinde gönderilecektir.

Sigortalının talebinin Kanununun 4/1-(a) ve 4/1-(b) bentleri kapsamında değerlendirilmesi gerekiyorsa aylık taleplerine ilişkin yazışmaların düzenlenmesi ve Norveç yetkili kurumuna gönderilmesi işlemleri, sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM tarafından yürütülecektir.

Bu kapsamdaki sigortalılarının Norveç yetkili kurumundan hizmet isteme ve hizmet gönderme işlemleri de sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM tarafından aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda yürütülecektir.

2.1. Sigortalının Son Çalışmasının Geçtiği ya da Kurumdan Aylık Alıyor Olması Halinde Aylık Dosyasının Bulunduğu SGİM/SGM'ye Başvuru Yapması

Sözleşmeye göre aylık bağlanması için SGİM/SGM'lere başvuran aylık talep sahipleri, öncelikle yurtdışı işlemleri servisine yönlendirilecektir.

Bu servislerce sigortalının veya hak sahibinin doldurup imzaladıkları Ek-5'te yer alan "Sosyal Güvenlik Sözleşmelerine Göre Akit Ülkelerden Gelir/Aylık Talep Dilekçesi" ile birlikte varsa Norveç'te geçen sürelerine ait belge örnekleri alınacaktır.

Sigortalının ülkemizdeki hizmetlerinin toplanması, birleştirilmesi ve tespitine yönelik işlemler, yürürlükteki usul ve esaslar dahilinde gerçekleştirilecek olup, talep sahibinin ülkemizde geçen çalışmaları sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM tarafından belirlenecektir.

Yaşlılık aylığı talebi söz konusu ise, sigortalının başvurduğu SGİM/SGM tarafından Norveç'e gönderilecek olan "Sosyal Güvenlik Sözleşmelerine Göre Akit Ülkelerden Gelir/Aylık Talep Dilekçesi"nin sigortalı tarafından ikişer nüsha doldurulup imzalanması sağlanacaktır.

Malullük aylığı talebi söz konusu ise, sigortalının başvurduğu SGİM/SGM tarafından sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilerek sağlık kurulu raporunun düzenlenmesi sağlanacaktır. Düzenlenen sağlık kurulu raporu ile "Sosyal Güvenlik Sözleşmelerine Göre Akit Ülkelerden Gelir/Aylık Talep Dilekçesi"nin birer suretleri Norveç yetkili kurumuna Türkiye hizmetlerinin de yazılacağı üst yazı ekinde gönderilecektir. İkişer nüsha düzenlenen "Sosyal Güvenlik Sözleşmelerine Göre Akit Ülkelerden Gelir/Aylık Talep Dilekçesi"nin bir sureti ile birlikte tıbbi raporun bir örneği de dosyasında muhafaza edilecektir.

Kurum tarafından ekleri ile birlikte gönderilen talep dilekçesi ve eklerini alan Norveç yetkili kurumu, sigortalının talebini kendi mevzuatı kapsamında değerlendirecektir. Norveç yetkili kurumunca aylık kararının ilgili SGİM/SGM'ye veya Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığına (KGEDB) bildirilmesi halinde ayrıca bir işlem yapılmaksızın ilgili karar dosyasında muhafaza edilecektir.

Sigortalının ülkemizdeki aylık talebine ilişkin işlemlerde yürürlükteki usul ve esaslar dahilinde, sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM tarafından yürütülecek ve aylık bağlama karar örneği sigortalıya ve Norveç yetkili kurumuna gönderilecektir.

Norveç yetkili kurumundan hizmet isteme işlemleri sigortalının son çalışmasının geçtiği SGİM/SGM tarafından yazı ile yapılacaktır.

2.2. Sigortalının Son Çalışmasının Geçtiği ya da Kurumdan Aylık Alıyor Olması Halinde Aylık Dosyasının Bulunduğu SGİM/SGM'den Farklı Bir SGİM/SGM'ye Başvuru Yapması

Sözleşmeye göre aylık bağlanması için SGİM/SGM'lere başvuran aylık talep sahipleri, öncelikle yurtdışı işlemleri servisine yönlendirilecektir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Bu servislerce yapılacak kontrol neticesinde sigortalının başvurusunun son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'den farklı bir SGİM/SGM'de olduğunun tespit edilmesi halinde, aylık talebini alan SGİM/SGM'lerce sigortalıya iki nüsha doldurtulup imzalatılacak olan Ek-5'teki "Sosyal Güvenlik Sözleşmelerine Göre Akit Ülkelerden Gelir/Aylık Talep Dilekçesi" aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye Norveç yetkili kurumuna gönderilmek üzere iletilecektir.

Malullük aylığı talebi söz konusu ise sigortalının başvurduğu SGİM/SGM tarafından sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye yönlendirilecektir. İlk müracaatın yapıldığı SGİM/SGM tarafından sigortalının başvurduğu ildeki sağlık hizmet sunucusuna sevk işlemi yapılarak sağlık kurulu raporunun düzenlenmesi sağlanacaktır.

Malullük aylığı talebi durumunda ikişer nüsha doldurtulup imzalatılacak olan "Sosyal Güvenlik Sözleşmelerine Göre Akit Ülkelerden Gelir/Aylık Talep Dilekçesi" ile birlikte varsa Norveç'te geçen sürelerine ait diğer belge örnekleri alınarak sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye gönderilecektir.

Sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM tarafından yapılacak diğer işlemler bu Genelgenin "2.1. Sigortalının Son Çalışmasının Geçtiği ya da Kurumdan Aylık Alıyor Olması Halinde Aylık Dosyasının Bulunduğu SGİM/SGM'ye Başvuru Yapması" başlıklı bölümündeki açıklamalara göre sonuçlandırılacaktır.

2.3. Türkiye'de Çalışması Bulunmayanların Norveç'ten Aylık Talebine İlişkin İşlemler

Kurum mevzuatına tabi çalışması olmayanların Norveç'ten aylık talebinde bulunmak için Kuruma yaptığı başvurulara ilişkin tüm işlemler ilgilinin başvurduğu SGİM/SGM tarafından gerçekleştirilecektir.

2.4. Kanununun 4/1-(c) Bendi Kapsamındaki Sigortalıların Aylık Talebine İlişkin İşlemler

Son çalışması Kanununun 4/1-(c) bendi kapsamında olan veya 2829 sayılı Kanuna ya da Kanununun 53 üncü maddesine göre Kanununun 4/1-(c) bendi kapsamında aylık bağlanması gerekenlerin aylık talepleri Ek-5'te yer alan "Sosyal Güvenlik Sözleşmelerine Göre Akit Ülkelerden Gelir/Aylık Talep Dilekçesi" ikamet edilen veya başvuru yapılan yerdeki SGİM/SGM tarafından iki nüsha düzenlenerek doldurulup imzalatıldıktan sonra Norveç yetkili kurumuna gönderilmek üzere EHGM Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığı'na (KGEDB) iletilecektir. Bu kapsamdaki sigortalıların Norveç kurumlarından hizmet isteme ve hizmet gönderme işlemleri aylık alanlar için EHGM KGEDB tarafından, aylık almayanlar için ise EHGM Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığı tarafından yürütülecektir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

3. Norveç'ten Yapılan Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Aylığı Taleplerine İlişkin İşlemler

İlgili hükümler	Sözleşmenin 13, 14 ve 15 inci maddeleri, İdari Anlaşmanın 6 ve 7 nci maddeleri
-----------------	--

Norveç'te ikamet eden sigortalılar, her türlü aylık ve hizmet birleştirme taleplerini Norveç yetkili kurumuna yapacaktır. Norveç yetkili kurumu tarafından gönderilen malullük, yaşlılık ve ölüm aylığı ile hizmet birleştirilmesine ilişkin her türlü talebe ait dilekçeler sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'deki yurtdışı işlemleri servisi tarafından yürütülecektir.

Norveç yetkili kurumlarınca sigortalının Türkiye'deki son sigortalılık süresinin hangi il dahilinde geçtiği tespit edilmemiş ise buna ilişkin talepler, YSEDB'ye intikal ettirilecek ve YSEDB'ce ilgili SGİM/SGM'ye gönderilecektir.

Norveç'ten gelen aylık taleplerinin sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'den farklı bir SGİM/SGM'ye gönderilmesi durumunda, talep geciktirilmeksizin sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye iletilecektir.

Talebi alan SGİM/SGM, Kurum mevzuatı ve Sözleşme hükümleri kapsamında hizmetleri birleştirecek olup kararı sigortalıya doğrudan, Norveç yetkili kurumuna ise yazı ile bildirecektir.

Norveç yetkili kurumu tarafından tıbbi rapor gönderilmesi halinde malullük aylığı talepleri de bu rapora göre Kurum mevzuatı çerçevesinde değerlendirilerek, aylık talebi sonuçlandırılacaktır.

Sigortalının aylık talebinin, Kanunun 4/1-(c) bendi kapsamında değerlendirilmesi gerekiyorsa yukarıda sayılan işlemler KGEDB tarafından yürütülecektir.

4. Aylıkların Hesaplanması

4.1. Sözleşme Kapsamında Müstakil Aylık Bağlanması

Sözleşmenin 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının yorumlanmasında, başvuru sahibinin aylığa hak kazanmasında sadece Türkiye'deki sigortalılık sürelerinin yeterli olması durumunda, Kanunun ilgili hükümlerine göre tahsis işlemleri gerçekleştirilecek, Norveç'te geçen süreler aylığın hesabında dikkate alınmayacaktır.

Örnek 1: Norveç'te 1/1/1993-31/12/1993 tarihleri arasında 360 gün, Türkiye'de Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında 1/5/1994-31/12/2014 tarihleri arasında fasıllı olarak 6400 gün çalışması olan ve 14/08/2020 tarihinde yaşlılık aylığı talebinde bulunan 15/7/1966 doğumlu erkek sigortalıya sadece Türk mevzuatına tabi geçen hizmetleriyle yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için; Türkiye'deki ilk işe giriş tarihine göre (1/5/1994) 25 yıllık sigortalılık süresi, 5675 prim ödeme gün sayısı ve 54 yaş şartlarının oluşması gerekmektedir.

Buna göre, yaşlılık aylığı talep tarihinde Türkiye'de 25 yıllık sigortalılık süresi, 6400 günü ve 54 yaş bulunan sigortalıya, Norveç'te geçen sigortalılık süreleri dikkate alınmaksızın, ülkemizde geçen çalışmalarına göre müstakil yaşlılık aylığı bağlanacaktır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Örnek 2: Norveç'te 1/2/1993-31/12/1994 tarihleri arasında 690 gün; Türkiye'de 24/1/1995-31/5/2020 tarihleri arasında Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamında 9128 gün hizmeti bulunan 1/1/1965 doğumlu erkek sigortalı 14/6/2020 tarihinde yaşlılık aylığı talebinde bulunmuştur.

Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamında geçen hizmetleri dikkate alındığında talep tarihi itibarıyla 55 yaş ve 9000 gün hizmet koşulları oluşmuştur. Norveç'te geçen sigortalılık süreleri dikkate alınmaksızın ilgiliye müstakil yaşlılık aylığı bağlanacaktır.

4.2. Sözleşme Kapsamında Kısmi Aylık Bağlanması

Sözleşmenin 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Türkiye'deki sigortalılık sürelerinin aylığa hak kazanmaya yetmemesi durumunda ülkemizde geçen sigortalılık süreleri ile aynı zamana rastlamamak kaydıyla Norveç'teki ikamet süreleri birleştirilecek ve aylığa hak kazanma durumu değerlendirilecektir. Aylık bağlama işlemi yapılırken sadece Türkiye'de geçen çalışmalara ait Prime Esas Kazanç (PEK) dikkate alınacaktır.

Kısmi aylık, *(Toplam prim ödeme gün sayısı üzerinden hesaplanan teorik aylık miktarı x Türk mevzuatına göre geçen prim ödeme gün sayısı) / (Toplam prim ödeme gün sayısı)* formülüne göre hesaplanacaktır.

Örnek 1: Norveç'te 1/1/1993-31/3/1998 tarihleri arasında 1890 gün, Türkiye'de Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında 1/6/2002-31/3/2018 tarihleri arasında fasılalı olarak 4000 gün çalışması olan ve 2/3/2020 tarihinde yaşlılık aylığı talebinde bulunan 5/6/1964 doğumlu erkek sigortalıya sadece Türk mevzuatına tabi geçen hizmetleriyle yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için; Türkiye'deki ilk işe giriş tarihine göre (1/6/2002) 25 yıllık sigortalılık süresi, 4500 prim ödeme gün sayısı ve 60 yaş veya 7000 prim ödeme gün sayısı ve 60 yaş şartlarının oluşması gerekmektedir.

2/3/2020 tarihli talebe göre, Türkiye'deki çalışmalar ile aylık bağlanması için gerekli olan yaş, prim ödeme gün sayısı ve sigortalılık süresi şartları oluşmadığından ilgiliye müstakil yaşlılık aylığı bağlanmasına imkan bulunmamaktadır.

Ancak, Norveç'te çalışmaya başlanılan 1/1/1993 tarihi, ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilerek kısmi yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için 25 yıllık sigortalılık süresi, 5675 prim ödeme gün sayısı ve 54 yaş şartlarının oluşması gerekmektedir. Yaşlılık aylığı talep tarihi itibarıyla aylık bağlama şartları oluştuğundan ilgiliye Norveç süreleri de dikkate alınarak kısmi yaşlılık aylığı bağlanacaktır.

Aylık bağlanırken sadece Türkiye'de geçen çalışmalara ait prime esas kazançlar dikkate alınmak suretiyle Türkiye'de ve Norveç'te geçen toplam 5890 gün üzerinden teorik aylık hesaplanacak ve bulunan tutarın Türkiye'de geçen 4000 gün çalışmaya istinaden 0,6791 (4000/5890 = 0,6791) sabit sayı oranı ile kısmi aylık olarak ödenecektir.

Örnek 2: Norveç'te 20/11/1995-25/10/2007 tarihleri arasında 4295 gün; Türkiye'de 18/01/1983-31/12/1994 tarihleri arasında Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamında 4303 gün hizmeti bulunan 1/1/1960 doğumlu erkek sigortalı 1/3/2020 tarihinde aylık talebinde bulunmuştur.

Talep tarihi itibarıyla 60 yaşında olan ve 15 tam yıl prim ödeme şartıyla aylık bağlanmasına hak kazanan sigortalıya Türk mevzuatına göre müstakil yaşlılık aylığı bağlanamayacağından, 1/4/2020 tarihi itibarıyla 0,5005 (4303/8598 = 0,5005) sabit sayı oranı ile kısmi yaşlılık aylığı bağlanacaktır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

5. Ortak Hükümler

5.1. 12 Aydan Az Sigortalılık Süreleri

Sözleşmenin 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereği Norveç vatandaşlarının Kurum mevzuatına tabi sigortalılık sürelerinin 12 aydan az olması (prim ödeme gün sayısının 360 günden az olması) durumunda bu süreler aylık hesabında dikkate alınmayacaktır. 12 aydan az sigortalılık süresi bulunması nedeniyle Kurumumuzca sözleşme aylığı bağlanamayan Norveç vatandaşlarının söz konusu süreleri talepte bulunmaları halinde Kanunun 31 inci ve 36 ncı maddeleri kapsamında toptan ödeme olarak değerlendirilecektir.

Türk vatandaşlarına Kurumumuzca sözleşme aylığı bağlanabilmesi için ise herhangi bir sigortalılık süresi kısıtlaması bulunmamaktadır.

Örnek: Norveç'te 1/1/1991-30/9/1991 tarihleri arasında 270 gün, Türkiye'de 4/1-(a) kapsamında 1/6/1992-31/12/2019 tarihleri arasında fasıllı olarak 5380 gün çalışması olan ve 12/7/2020 tarihinde yaşlılık aylığı talebinde bulunan 2/5/1963 doğumlu Türk vatandaşı erkek sigortalıya sadece Türk mevzuatına tabi geçen hizmetleriyle yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için; Türkiye'deki ilk işe giriş tarihine göre (1/6/1992) 25 yıllık sigortalılık süresi, 5600 prim ödeme gün sayısı ve 53 yaş şartlarının oluşması gerekmektedir.

12/7/2020 tarihli talebe göre, Türkiye'deki çalışmalar ile 25 yıl sigortalılık süresi ve 53 yaş şartı oluşmakla birlikte, ilgilinin 5600 prim ödeme gün sayısı olmadığından müstakil yaşlılık aylığı bağlanmasına imkan bulunmamaktadır.

Ancak, Norveç'te çalışmaya başlanan 1/1/1991 tarihi ilk işe giriş tarihi olarak alındığında kısmi yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için 25 yıllık sigortalılık süresi, 5525 prim ödeme gün sayısı ve 52 yaş şartlarının oluşması gerekmektedir.

Buna göre, Türkiye'de ve Norveç'te geçen toplam 5650 gün (5380+270) ile aylık bağlama şartları olduğundan sigortalıya tahsis talebini takip eden aybaşından itibaren Sözleşme kapsamında müstakil yaşlılık aylığı bağlanacaktır.

5.2. Kanunun Ek 19 uncu Maddesinin Sözleşme Aylıkları için Uygulanmaması

5510 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesinde, bu Kanun veya bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine göre malullük ve yaşlılık sigortasından ödenen aylıklar ve aylıklar ile birlikte her ay itibarıyla yapılan ödemeler toplamının dosya bazında, 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödeme dahil 1.500 Türk Lirasından az olamayacağı, aynı maddenin üçüncü fıkrasında ise uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince bağlanan kısmi aylıklar için bu madde hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülmüştür.

Bu kapsamda, bu Genelgenin 4 üncü bölümündeki kısmi aylık hesaplamasına ilişkin "4.2 Sözleşme Kapsamında Kısmi Aylık Bağlanması" başlığı altındaki formülde yer alan teorik aylık hesaplanırken de Kanunun ek 19 uncu maddesinde yer alan 1.500 Türk lirasına yükseltme işlemi yapılmadan sabit sayı bulunarak aylık bağlama işlemi sonuçlandırılacaktır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ALTINCI BÖLÜM TIBBİ MUAYENE

İdari Anlaşmanın 7 nci maddesine göre, bir akit taraf sigortalısının diğer akit tarafta ikamet ettiği sırada ilk akit taraf mevzuatına göre yapılması gereken maluliyet sigortasına ilişkin tıbbi kontrolleri ilk akit tarafın talebine istinaden ikamet ettiği akit taraf yetkili kurumu tarafından yapılacaktır.

1. Kurum Sigortalılarının Tıbbi Kontrolüne İlişkin Masraf Bildirimi

Norveç'te ikamet eden Kurum sigortalılarının maluliyet durumlarının tespit edilebilmesi için öngörülen tıbbi kontroller, Kurumun talebi üzerine Norveç yetkili kurumu tarafından yapılacaktır.

Yapılan tıbbi kontroller neticesinde ortaya çıkan masrafların Kuruma bildirim bu konuda bir formüler ihdas edilmediğinden üst yazı ile yapılacaktır.

2. Norveç Sigortalılarının Tıbbi Kontrolüne İlişkin Masraf Bildirimi

Ülkemizde ikamet eden Norveç sigortalılarının maluliyet durumlarının tespit edilebilmesi için öngörülen tıbbi kontroller, Norveç yetkili kurumunun talebi üzerine Kurumca yapılacaktır.

Yapılan tıbbi kontroller neticesinde ortaya çıkan masrafların Norveç yetkili kurumuna bildirim üst yazı ile yapılacaktır.

ÜÇÜNCÜ KISIM SÖZLEŞME UYGULAMALARINA İLİŞKİN ORTAK VE DİĞER HUSUSLAR

1. Bilgi Verme

İdari Anlaşmanın 10 uncu maddesi uyarınca, iki akit ülkeden birinin mevzuatına göre yardım alan ve diğer Sözleşme ülkesinde ikamet eden kişiler, Sözleşme hükümlerinden doğan hak ve yükümlülükleri üzerinde değişiklik meydana getiren bütün durumlarını Sözleşmede belirtilen yardımları ödemekle yükümlü sigorta kurumuna bildireceklerdir. Bahse konu kişiler söz konusu bildirim esas bilgilerini doğrudan veya yetkili kurumlar aracılığıyla vereceklerdir.

Norveç ve Türkiye yetkili kurumları, talep edilen bilgileri ve yukarıda bahsedilen değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

2. Başvuruların Alınması

Sözleşmenin 19 uncu maddesi gereği, akit taraflardan birinin yetkili kurumuna gönderilmesi gereken dilekçenin, diğer akit taraf yetkili kurumuna verilmiş olması durumunda dilekçe, ilgili akit taraf kurumuna verilmiş sayılacaktır. Bu şekilde Norveç yetkili kurumuna gönderilmesi gereken ancak Kuruma intikal eden dilekçeler geciktirilmeksizin Norveç yetkili kurumuna gönderilecektir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Aynı şekilde Kuruma verilmesi gerektiği halde Norveç yetkili kurumuna verilmiş olan dilekçeler, Norveç yetkili kurumu tarafından Kuruma gönderildiğinden Norveç yetkili kurumuna yapılmış olan başvuru tarihi, Kuruma yapılmış başvuru tarihi olarak esas alınacaktır.

3. Aylık Taleplerine İlişkin İşlemler

Talep tarihinden önce Norveç'te çalışması bulunan Kanunun 4/1-(a), 4/1-(b), 4/1-(c) bendi kapsamındaki sigortalılar ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen emekli sandıklarına tabi sigortalıların veya ölümü halinde hak sahiplerinin Türkiye'deki prim ödeme gün sayısının müstakil aylık bağlanmasına yeterli olması durumunda bağlanacak aylık Sözleşme kapsamında değerlendirilecektir.

Kanunun 4/1-(c) bendi kapsamındaki sigortalıların Sözleşme kapsamındaki aylık bağlama işlemleri EHGM KGEDB tarafından yürütülecektir.

Sözleşme kapsamında aylık talep başvurularına ve aylık bağlama işlemlerine ilişkin bu Genelgede yer almayan hususlarda Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği hükümleri ile 6/11/2018 tarihli ve 2018/38 sayılı Genelge hükümleri uygulanacaktır.

4. İrtibat Kurumları İle Yapılacak Yazışmalar

Norveç'teki ilgili yerel sigorta kurumlarının adresleri, Kurum intranet sayfasında "Kurumsal/ Dokümanlar/ Yurtdışı/ Yabancı Ülke Sigorta Kurumlarının Adresleri" bölümünde yayınlanmıştır.

Aylıklara ilişkin olarak Kurum ile Norveç yetkili kurumu arasındaki belge alışverişi işlemleri yetki devrine ilişkin mevzuat düzenlemesi yapıncaya kadar EHGM tarafından yürütülecektir.

Sözleşmenin 17 nci maddesi uyarınca yazışma dili olarak İngilizce kullanılacaktır. Ancak, yine aynı madde uyarınca, Kuruma gönderilen müracaatlar, Norveç resmi dili ile yazılmış olsa dahi reddedilmeyecektir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

İsmail YILMAZ
Kurum Başkanı V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EKLER DİZİNİ:

- Ek-1 : Yurt Dışı Geçici Görev Talep Dilekçesi
Ek-2 : 12 Aylık Muvafakat Yazısı
Ek-3 : Merkezi Türkiye’de Bulunan Uluslararası Taşımacılık İşletmelerinde Çalışanlar İçin Muvafakat Yazısı
Ek-4 : Türk Bayrağı Taşıyan Gemide Çalışanlar İçin Muvafakat Yazısı
Ek-5 : Sosyal Güvenlik Sözleşmelerine Göre Akit Ülkelerden Gelir/Aylık Talep Dilekçesi

DAĞITIM:

Gereği:

Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi:

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler
Bakanlığına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.